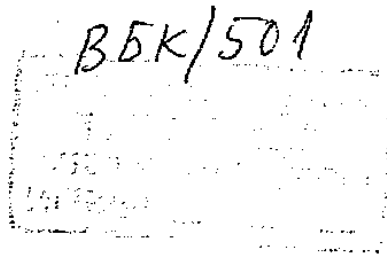


TỔNG CÔNG TY DẦU KHÍ VIỆT NAM
VIỆN DẦU KHÍ

VIỆN DẦU KHÍ
Số 10, Đường Nguyễn Văn Linh
Phường Tân Hưng, Quận 7, Thành phố Hồ Chí Minh

TỪ ĐIỂN DẦU KHÍ ANH - VIỆT

(Khoảng 20.000 thuật ngữ, có giải thích)



R

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT
HÀ NỘI - 1996

40192

TỪ ĐIỂN DẦU KHÍ ANH - VIỆT

Trang	Dòng	In là	Đọc là
20	13 ↑	all – inclusive clause	all – inclusive clause
28	4 – 5 ↓	anode anot <i>cực dương</i>	anode <i>anot, cực dương</i>
37	9 ↓	Khí thiên trong vỉa	Khí thiên nhiên trong vỉa
48	5 ↓	<i>nếp uốn hoặc</i>	<i>nếp uốn trục hoặc</i>
95	1 – 2 ↑	địa lý giếng khoan	địa vật lý giếng khoan
388	15 ↑	isonaline	isochaline
463	17 ↓	dập giếng	dập giếng
493	8 ↓	namual	manual
572	16 – 17 ↓	điện cực và điện cực đo	điện cực phát và điện cực đo
590	17 ↓	tách giảm	tách giảm
606	13 ↓	<i>atapungit</i>	<i>atapungit</i>
655	10	chất hữu cơ loại III	chất hữu cơ loại II
718	2	<i>bộ lọc thời gian phân xạ</i>	<i>bộ lọc biến đổi thời gian</i>

Biên soạn : **TRƯƠNG CAM BẢO**
 PHAN MINH BÍCH

Hiệu đính : **PGS TRẦN NGỌC TOÀN**
 PGS TRƯƠNG BIÊN
 TS NGÔ VĂN BƯU
 KS NGUYỄN TRỌNG TÍN
 KS LÊ VĂN DUNG

Biên tập : **NGUYỄN ĐỨC ÁI**
 TRẦN ANH KỲ
 ĐẶNG VĂN SỬ
 ĐỖ QUỐC THƯỜNG

LỜI NÓI ĐẦU

Trong các năm gần đây, nhu cầu sử dụng tiếng Anh chuyên ngành Dầu khí của cán bộ, công nhân viên trong Tổng công ty Dầu khí Việt Nam và các trường đại học, các viện nghiên cứu cũng như các cơ quan quản lý Nhà nước trở nên hết sức cấp bách.

Các năm trước đây lãnh đạo Viện Dầu khí, TS Nguyễn Giao và TS Trương Minh, dưới sự chỉ đạo của Tổng công ty Dầu khí Việt Nam, và được sự khuyến khích, tài trợ của các công ty dầu khí nước ngoài (Shell, Mobil, Petronas, Fina, BP, Enterprise oil, Sceptre resources v.v.) đã quyết định xuất bản cuốn "Từ điển Dầu khí Anh - Việt" này.

Việc biên soạn được dựa chủ yếu theo cuốn "Dictionary of Petroleum Exploration, Drilling & Production" của Nhà xuất bản "Penn Well Books", năm 1991, cùng các từ điển chuyên ngành và tổng hợp của Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật.

Chi đạo tổ chức biên soạn và hiệu đính là PGS Trần Ngọc Toàn và KS Phan Minh Bích. Tham gia biên soạn có tập thể cán bộ nhiều năm làm việc ở Viện Dầu khí và KS Trương Cam Bảo, KS Phan Minh Bích là người chịu trách nhiệm trực tiếp. Tham gia hiệu đính có PGS Trương Biên, Trần Ngọc Toàn, Võ Năng Lạc, TS Ngô Văn Bưu, Phan Minh Bích, Nguyễn Trọng Tín, Lê Văn Dung, Phạm Xuân Kim cùng sự đóng góp ý kiến của các nhà khoa học trong Tổng công ty Dầu khí Việt Nam và Trường Đại học mỏ - Địa chất.

Tuy nhiên, các thuật ngữ dầu khí tiếng Việt đang trên quá trình hình thành, chọn lọc để đi đến thống nhất, và kinh nghiệm của tập thể tác giả còn ít, nên từ điển này chắc chắn còn nhiều thiếu sót. Rất mong các bạn đồng nghiệp góp thêm ý kiến cho ban biên soạn bổ sung, sửa chữa để lần xuất bản sau chất lượng được tốt hơn.

Xin chân thành cảm ơn.

VIỆN DẦU KHÍ

CÁCH SỬ DỤNG

1. Trong cuốn từ điển này các thuật ngữ Anh được sắp xếp theo vần chữ cái Anh, thuật ngữ Việt tương ứng xếp tiếp ngay dòng dưới và sau đó là phần giải thích bằng tiếng Việt.
2. Tương ứng với một thuật ngữ Anh, nếu có nhiều thuật ngữ Việt đồng nghĩa hoặc gần đồng nghĩa thì những thuật ngữ ấy được cách nhau bằng dấu phẩy (,); những thuật ngữ khác nghĩa cách nhau bằng dấu chấm phẩy (;); và những thuật ngữ có phạm trù ngữ pháp khác nhau được cách nhau bằng dấu //.
3. Thuật ngữ Anh đồng nghĩa được tham khảo chéo bằng chữ *Xem*.
4. Tất cả các chữ viết tắt và ký hiệu sử dụng trong ngành dầu khí được đưa vào phụ lục 1, hệ số chuyển đổi ở phụ lục 2, bảng chữ cái Hy Lạp ở phụ lục 3 và danh sách các công ty dầu khí nước ngoài làm việc tại Việt Nam ở phụ lục 4 ở cuối sách.

A

abaft

phía sau

1. Ở đằng lái, ở phía đuôi tàu thủy.
2. Phía sau.

abandon

bỏ, từ bỏ; hủy bỏ

1. Bỏ vĩnh viễn không khai thác dầu và khí ở một giếng sau khi đã lấp kín.
2. Bỏ giếng đã khoan.
3. Hủy bỏ hợp đồng.

abandoned oil

dầu bỏ

Dầu thô rò rỉ từ ống dẫn hoặc từ bồn chứa, không thu hồi lại.

abandoned pressure

áp suất loại bỏ

Áp suất trung bình cực đại trong vỉa chứa không sản xuất đủ khí, khiến cho khí tự trong vỉa đó không còn lợi ích kinh tế để tiếp tục khai thác.

abandoned well

giếng đã bỏ

1. Giếng khoan đã cạn kiệt.
2. Giếng bị sự cố kỹ thuật không thể khoan tiếp được.
3. Giếng không còn đáp ứng mục tiêu.

abandonment contour

ranh giới loại bỏ

Ranh giới nước - dầu hoặc nước - khí trong vỉa cao hơn ranh giới tới hạn. Giếng khoan chỉ cho nước trong quá trình khai thác hoặc cho nước nhiều hơn dầu khí, không đạt hiệu quả kinh tế để khai thác tiếp tục.

abandonment costs

chi phí cho loại bỏ

Chi phí cần thiết cho việc loại bỏ bằng cách lấp kín giếng và di chuyển các thiết bị khai thác.

abandonment plug

nút loại bỏ

Nút bằng xi măng dùng để bịt kín một giếng khoan khô hoặc giếng đã cạn kiệt.

ABC method

phương pháp ABC

Kỹ thuật dùng trong địa chấn khúc xạ nhằm xác định hiệu ứng của vùng phong hóa không đều hoặc lớp vận tốc thấp nằm gần bề mặt.

AB electrodes

điện cực AB

Điện cực phát trong thiết bị thăm dò bằng dòng điện một chiều.

abiogenic gas

abiogenic gas

khí phi sinh vật

Khí metan có nguồn gốc vô cơ, thí dụ khí sinh ra từ núi lửa.

abiogenic theory

lý thuyết phi sinh vật

Thuyết về khí metan có nguồn gốc vô cơ.

abiotic theory

lý thuyết phi sinh vật

Xem **abiogenic theory**.

abnormal event

sự kiện bất thường

Sự kiện trong địa chấn khi không có phân xạ trực tiếp.

abnormal high pressure

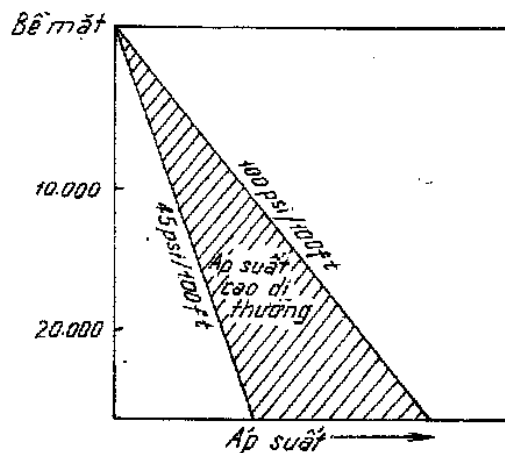
áp suất cao dị thường

Áp suất chất lỏng trong lòng đất cao hơn so với áp suất thủy tĩnh dự kiến tại độ sâu đó.

abnormal low pressure

áp suất thấp dị thường

Áp suất chất lỏng trong lòng đất thấp hơn so với áp suất thủy tĩnh dự kiến tại độ sâu đó.



Áp suất cao dị thường

abnormal pore pressure

áp suất lỗ dị thường

Áp suất ở lỗ rỗng lớn hơn hoặc thấp hơn áp suất thủy tĩnh dự kiến tại độ sâu đó.

aboard

trên boong

Trên tàu thủy hoặc giàn khoan ngoài biển.

abrasion drilling

kỹ thuật khoan mài

Phương pháp khoan giếng dùng những hạt mài, chẳng hạn cát, phun từ các vòi phun để khoan giếng.

abrasive jet cleaning

kỹ thuật làm sạch bằng phun mài

Kỹ thuật dùng vòi để phun nước, đôi khi có cát hoặc axit, dưới áp suất tới 1000 psi để làm sạch giếng khoan.

abrasive resistance

độ bền mài mòn

Khả năng của mũi khoan kim cương chống lại sự mài mòn của đá khoan qua.

absolute dogleg

chỗ gấp khúc tuyệt đối

Góc gấp khúc trong giếng khiến cho hợp phần nằm ngang của độ lệch ứng với hợp phần thẳng đứng.

absolute filter

bộ lọc tuyệt đối

Bộ lọc dùng để tách biệt tất cả các hạt lớn hơn kích cỡ đặc trưng.

absolute humidity

độ ẩm tuyệt đối

Lượng nước trong không khí đo theo khối lượng trên đơn vị thể tích, thí dụ : mg nước/m³ không khí.

absolute open flow potential

tiềm năng dòng mở tuyệt đối

Tốc độ dòng chảy lý thuyết từ vỉa

sản phẩm khi mở vĩa với giả thiết áp suất trong giếng bằng không.

absolute permeability

độ thấm tuyệt đối

Số đo về mức độ thấm thấu mà một chất lỏng đơn thuần có thể chảy qua lỗ rỗng của đá khi chỉ có loại chất lỏng đó có mặt trong các lỗ rỗng của đá.

absolute porosity

độ rỗng tuyệt đối

Tỷ số giữa thể tích tất cả các khoảng rỗng giữa các hạt (có quan hệ với nhau hoặc tách biệt) với tổng thể tích của đá (độ rỗng giữa hạt, hang hốc, nứt nẻ ...).

absolute pressure

áp suất tuyệt đối

Tổng áp suất bao gồm cả áp suất khí quyển và áp suất đo.

absolute refractive index

chỉ số khúc xạ tuyệt đối, chiết suất tuyệt đối

Tỷ số nghịch đảo của tốc độ ánh sáng qua một chất trên tốc độ ánh sáng qua chân không.

absolute temperature

nhiệt độ tuyệt đối

Nhiệt độ dựa trên thang nhiệt độ theo đó 0° bằng nhiệt độ (-273,15°C) mà tại đó chuyển động phân tử ngừng và không sinh nhiệt. Trên thang nhiệt độ tuyệt đối Kelvin thì nước đóng băng ở 273° và sôi ở 373°. Độ Kelvin có thể chuyển đổi thành độ bách phân bằng cách trừ đi 273°.

absolute viscosity

độ nhớt tuyệt đối

Tỷ số giữa độ nhớt của một chất lỏng với tỷ trọng của nó đo bằng poazơ

(poise). Độ nhớt tuyệt đối được đo bằng đơn vị stoc hoặc centistoc.

absolute volume

thể tích tuyệt đối

Thể tích trên một đơn vị khối lượng của vật thể đo trong điều kiện áp suất và nhiệt độ tuyệt đối.

absolute zero

số không tuyệt đối

Nhiệt độ ở đó hoàn toàn không có nhiệt và không có chuyển động phân tử. Số không tuyệt đối là -273,15°C (hoặc -459,688°F mà người ta thường lấy tròn là -460°F).

absorbent

chất hấp thụ

Chất dùng để lấy những chất lỏng từ cách hấp thụ khí. Dầu hấp thụ được dùng để lấy những chất lỏng khỏi khí ẩm.

absorber

bộ hấp thụ

Thiết bị thông thường có hình tháp, dùng để hấp thụ các chất lỏng từ một luồng khí.

absorber capacity

cộng suất bộ hấp thụ

Lượng cực đại của khí tự nhiên được xử lý trong hấp thụ ở tốc độ hấp thụ riêng, và ở nhiệt độ và áp suất nhất định.

absorption

sự hấp thụ

1.Sự lấy một chất lỏng bằng quá trình mao dẫn, thấm thấu, phản ứng hoá học hoặc dung môi đối với một chất. 2.Sự giảm năng lượng của sóng địa chấn khi sóng đó đi qua các đá và chuyển thành nhiệt năng. 3.Sự mất mát do bức xạ khi năng lượng đi qua một chất hấp thụ.

absorption gasoline

absorption gasoline

xăng hấp thụ, gazolin hấp thụ

Khí thoái hóa, xăng khí tự nhiên hoặc phân ngưng lấy khỏi khí tự nhiên bằng dầu hấp thụ trong tháp hấp thụ.

absorption oil

dầu hấp thụ

Dầu dùng trong bộ hấp thụ để tách các hidrocarbon lỏng khỏi khí tự nhiên.

absorption plant

thiết bị hấp thụ

Thiết bị dùng để lấy các hidrocarbon lỏng khỏi khí tự nhiên ngay tại thực địa. Khí sục lên qua dầu hấp thụ để lấy được dầu, các hidrocarbon lỏng. Quá trình này được thực hiện trong bộ hấp thụ ở nhiệt độ giữa 80 đến 120°F sau đó các hidrocarbon được lấy ra khỏi dầu bằng chưng cất.

absorption-refrigeration cycle

chu trình hấp thụ - làm lạnh

Một kiểu hệ thống làm lạnh dùng trong thiết bị cất tách khí tự nhiên trong đó chất làm lạnh thường là amoniac, được nước hấp thụ.

absorptivity

khả năng hấp thụ

Khả năng của một chất có thể hấp thụ năng lượng bức xạ đi tới.

accelerated cost recovery system

hệ thu hồi phí tổn gia tăng

Phương pháp dùng để tính mức giảm giá trị của thiết bị dựa trên tốc độ và tuổi thọ và được xác định theo luật pháp.

accelerated delay rental

thuế đất chậm trả gia tăng

Sự tăng phí tổn phải trả về thuế đất chậm trả những năm cuối của thời hạn ban đầu hợp đồng thuê đất.

accelerated depreciation

sự giảm giá gia tăng

Phương pháp làm giảm giá bằng nhiều cách từ thu nhập vào những năm đầu với những phí tổn giảm dần vào những năm cuối.

acceleration of gravity

gia tốc trọng lực

980,616 cm/s² hoặc 32,172 ft/s² ở vĩ độ 45° và ở mực nước biển.

accelerator

chất tăng tốc

Một số chất hóa học dùng để thúc đẩy nhanh tốc độ phản ứng hóa học, chất tăng tốc xi măng là chất phụ gia đẩy nhanh tốc độ hỗn hợp xi măng với nước.

access road

đường vào

Đường được xây dựng từ một đường công cộng vào tới địa điểm khoan.

accident

sự cố

Quá trình công nghệ không bình thường trong giếng khoan là nguyên nhân làm gián đoạn công việc khoan.

accordian display

phân bố chỉnh hợp

Kiểu phân bố của địa chấn 3-D.

accordion fold

nếp uốn dạng accoocdeon

Một loại nếp uốn gấp khúc vòm nhọn có dạng như nếp đàn accoocdeon.

accrued royalty

thuế tài nguyên tích lũy

Phần phải trả cho chủ đất căn cứ theo lượng dầu và khí đã khai thác.

accrued treasury asset

tài sản cố định tích lũy

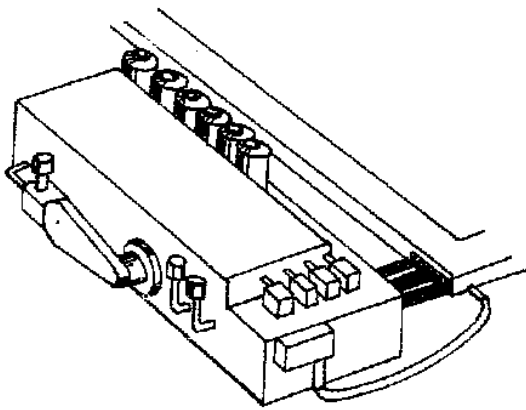
Tổng số các lương tiền chiết khấu cho đến khi trả chiết khấu.

accumulation chamber*bình tích tụ*

Thiết bị dùng trong phương pháp khai thác dầu.

accumulator*bộ tích lũy; ắc quy*

1. Ống hình trụ có áp cao để chứa chất lỏng hoặc khí có áp, dùng cho hệ thống thủy lực hoặc hệ thống điều khiển bằng khí. Bộ tích lũy được dùng để khởi động thiết bị bảo hiểm chống phun dầu và hệ đo ứng suất trên thiết bị khoan. 2. Thùng chứa tạm thời để chứa chất lỏng được xử lý liên tục trong nhà máy khí đốt.

**Bộ tích lũy****accumulator drill***khoan tích lũy*

Công việc khoan thử nghiệm một hay nhiều lần mỗi tuần trên thiết bị khoan. Các bơm tích lũy được đóng lại và áp suất tích lũy ban đầu được ghi lại. Tất cả các bộ an toàn đều được thả đồng thời, và thời gian đóng của các bộ an toàn được định rõ và ghi lại. Người ta ghi lại áp suất tích lũy cuối cùng.

accuracy*độ chính xác*

Trị số thực chia cho trị số đo được. Độ chính xác có thể được biểu thị dưới dạng phần trăm của toàn thang đo hoặc dưới dạng phần trăm của số đo trên dụng cụ.

acoustic basement*móng âm học*

Vùng mờ trên mặt cắt địa chấn, thường nằm ở dưới đá trầm tích đang được khảo sát.

acoustic impedance*trở kháng âm thanh*

Tích của tốc độ địa chấn với mật độ đất đá. Trở kháng âm thanh đôi khi gọi là độ cứng.

acoustic location*định vị siêu âm*

Khi hoạt động trên biển, tàu thăm dò phát ra xung siêu âm vốn được máy thu phát tiếp nhận từ các vật ở dưới đáy cần định vị.

acoustic log*biểu đồ (log) siêu âm giếng khoan*

Một nhóm biểu đồ trong giếng, mỗi biểu đồ ghi một đặc trưng nhất định của quá trình truyền dẫn sóng âm qua lớp đá trên thành giếng khoan hoặc qua ống chống và xi măng.

acoustic survey*khảo sát siêu âm*

Sự đo lường vận tốc sóng siêu âm.

acoustic transponder*máy thu phát âm thanh*

Một loại thiết bị được đặt trên đáy biển vừa dùng làm máy thu, vừa dùng làm máy phát năng lượng âm thanh. Máy thu phát âm thanh sẽ chỉ phát sau khi đã nhận được những tín hiệu đặc biệt. Các tín hiệu nhận được